

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de Urgență privind reglementarea unor măsuri din domeniul pensiilor publice

Analizând proiectul de **Ordonanță de Urgență privind reglementarea unor măsuri din domeniul pensiilor publice**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 272 din 30.08.2023 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D843/30.08.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect modificarea și/sau completarea unor acte normative conținând măsuri din domeniul pensiilor publice, după cum urmează: Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2020 pentru completarea art. 159 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și pentru adoptarea unor măsuri în domeniul asigurării unor persoane în sistemul public de pensii și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2021 privind unele măsuri din domeniul pensiilor publice.

Potrivit Notei de fundamentare, se preconizează, printre altele:

- „modificarea art.29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare în sensul că, locurile de muncă încadrate în condiții deosebite de muncă, în baza

avizelor a căror valabilitate a fost prelungită până la data de 01.09.2023 sunt locuri în condiții deosebite de muncă, potrivit legii, până la normalizarea, de către angajator, a condițiilor de muncă”;

- „modificarea art. 30 alin. (2) din același act normativ astfel: locurile de muncă prevăzute la alin. (1) lit. e) încadrate în condiții speciale de muncă în baza avizelor obținute ca urmare a parcurgerii procedurii de reevaluare stabilită prin Hotărâre a Guvernului, sunt locuri de muncă în condiții speciale de muncă în condiții speciale de muncă, potrivit legii”;

- „completarea Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare cu reglementări potrivit cărora, adeverințele eliberate de angajatori sau de către deținătorii legali de arhive precum și documentele necesare stabilirii și/sau recalculării drepturilor de pensie emise potrivit dispozițiilor legale în vigoare, se certifică prin ștampilă și semnătură olografă a conducătorului entității sau a persoanei delegate în acest sens”;

- „modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 163/2020 (...) în sensul că, până la data de 31 decembrie 2024, persoanele prevăzute la art. I pot încheia un contract de asigurare socială în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1”;

- „modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2021 privind unele măsuri din domeniul pensiilor publice, (...) potrivit căreia, termenul de încadrare în categoria funcțiilor contractuale prevăzut la art. I se prelungește până la data de 31 august 2024”.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. La **titlu**, semnalăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, acesta trebuie să cuprindă exprimarea sintetică a obiectului de reglementare, iar acesta constă în modificarea și/sau completarea unor acte normative.

Totodată, precizăm că în fondul activ al legislației există un alt act normativ cu același titlu, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2021.

Prin urmare, propunem următorul titlu: „Ordonanță de urgență **pentru modificarea și/sau completarea unor acte normative din domeniul pensiilor publice**”.

4. Dată fiind întinderea restrânsă a normelor care conțin măsurile preconizate, la **preambul**, întrucât acesta, potrivit art. 43 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „enunță, în sinteză, scopul și, după caz, motivarea reglementării”, propunem restrângerea acestuia la elementele de fapt și de drept ale situației extraordinare ce impune recurgerea la această cale de reglementare, celelalte aspecte invocate urmând a fi redactate doar în instrumentul de prezentare și motivare.

Totodată, pentru clarificarea intenției de legiferare și a accentuării stringenței adoptării măsurilor preconizate, este necesară reformularea argumentației din **paragraful al nouălea**, respectiv, „Dat fiind faptul că sunt avute în vedere numeroasele solicitări din partea unor cetățeni români din țară și străinătate care nu au fost asigurați la sistemul public din România în anumite perioade de timp”.

5. Referitor la **partea introductivă a art. I**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, este necesar ca aceasta să reflecte corect și complet natura intervențiilor legislative, care sunt și de completare - a se vedea pct. 3 al art. I și observația de mai jos referitoare la pct.2.

6. La **art. I pct.1** referitor la textele propuse pentru **art.29 alin. (1¹) și (1²)**, în primul rând, semnalăm că normele *de lege lata* asupra cărora se intenționează a se interveni au produs deja efecte juridice, iar actualul alin.(1¹) se referă la avize și nu la locuri de muncă.

În al doilea rând, constatăm că, în actuala redactare, textul propus pentru **art. 29 alin. (1¹)**, nu se caracterizează prin claritate, precizie și predictibilitate, dat fiind că trimiterea generală „potrivit legii” nu permite identificarea dispozițiilor vizate referitoare la „locuri în condiții deosebite de muncă”, astfel încât norma să poată fi aplicată, și întrucât pentru angajatori nu este stabilită o dată limită până la care să-și îndeplinească obligația de normalizare a condițiilor de muncă¹, așa cum este firesc și cum s-a prevăzut până în prezent, fiind necesară reconsiderarea și reformularea sintagmei „*sunt locuri în condiții deosebite de muncă, potrivit legii, până la normalizarea, de către angajator, a condițiilor de muncă*”.

¹ Nici în Nota de fundamentare, nici în preambul neprecizându-se motivul pentru care angajatorii nu și-au îndeplinit obligația prevăzută la art. 29 alin. (1¹) din Legea nr. 263/2010 până la data de 1 septembrie 2023.

În al treilea rând, întrucât nici textul propus pentru **art.29 alin. (1²)** nu este predictibil, fiind necesară revederea integrală a acestuia, deoarece se folosește sintagma „*locurile de muncă pentru care au fost emise avize la care face referire alin. (1¹)*”, iar dacă a fost vizat noul text preconizat pentru alin. (1¹), semnalăm că acesta nu reglementează emiterea de noi avize sau prelungirea valabilității celor prevăzute la alin. (1¹) *de lege lata*, ci calificarea unor locuri de muncă drept locuri de muncă în condiții deosebite. De asemenea, precizăm că trimiterea nu poate fi făcută nici la alin. (1¹) *de lege lata*, deoarece acesta prevede o perioadă precisă de aplicare.

Prin urmare, pentru a evita caracterul retroactiv al noilor dispoziții și pentru asigurarea predictibilității normelor, propunem ca textele preconizate pentru **art. 29 alin. (1¹) și (1²)** să fie reformulate, intervenindu-se asupra textelor *de lege lata* numai prin înlocuirea sintagmei „data de 01.09.2023” cu o sintagmă care să conțină o dată ulterioară precisă.

7. La **pct. 2** referitor la textul preconizat pentru **art. 30 alin. (2)**, întrucât norma asupra căreia se intervine² a produs deja efecte juridice, pentru evitarea caracterului retroactiv și a dubiilor în interpretare, propunem, pe de o parte, ca intervenția să se concretizeze în completarea art. 30 cu un nou alineat, alin. (3¹).

Pe de altă parte, pentru asigurarea predictibilității normei, este necesară revederea sintagmei „*în baza avizelor obținute ca urmare a parcurgerii procedurii de reevaluare stabilită prin Hotărâre a Guvernului sunt locuri de muncă în condiții speciale de muncă, potrivit legii*”, deoarece nu este clar ce act al Guvernului a fost vizat - Hotărârea Guvernului nr. 924 /2017 pentru stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale, reevaluate potrivit prevederilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, sau alt act normativ - și nu se înțelege dacă prin expresia „potrivit legii” s-a vizat alin. (3)³ al art. 30 sau altă dispoziție.

² Art. 30 alin.(2) „Periodic, din 5 în 5 ani, locurile de muncă în condiții speciale de muncă prevăzute la alin. (1) lit. e) sunt supuse procedurii de reevaluare a încadrării în condiții speciale, stabilită prin hotărâre a Guvernului”.

³ „(3) Procedura de reevaluare prevăzută la alin. (2) se stabilește prin hotărâre a Guvernului, elaborată în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi”.

8. La **art. III** prin care se intenționează introducerea art. 5 în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2021, semnalăm următoarele:

- neclaritatea operațiunii vizate, în sensul că nu se înțelege dacă norma preconizată la alin. (1) se referă la aceleași 1.000 de posturi încadrate în categoria funcțiilor contractuale, pentru o perioadă determinată, respectiv până la data de 31 decembrie 2022, prevăzute la art. 1 din actul de bază sau la alte posturi al căror număr nu este precizat în mod concret;

- necesitatea analizării dacă intenția inițiatorilor este de a se prelungi termenul și sfera activităților vizate de **Legea nr. 362/2022** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2021 privind unele măsuri din domeniul pensiilor publice, care la **art. II alin. (1)** prevede că: „(1) În vederea evaluării pensiilor din sistemul public de pensii, conform Ordinului ministrului muncii și protecției sociale nr. 487/2021 privind efectuarea operațiunilor de evaluare a pensiilor din sistemul public stabilite până la data de 1 septembrie 2023, termenul de încadrare în categoria funcțiilor contractuale prevăzut la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2021 privind unele măsuri din domeniul pensiilor publice se prelungește până la data de 31 august 2023”.

În aceste condiții, după modelul Legii nr.362/2022, la **art. III** din proiect va fi redată o normă de sine stătătoare, și **nu de completare** a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2021, urmând ca textul „Art. III - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2021 privind unele măsuri din domeniul pensiilor publice, aprobată cu modificări de Legea nr. 362/2022, se completează după cum urmează: 1. După articolul 4, se introduce un nou articol, art. 5, cu următorul cuprins: «Art. 5»” să fie eliminat, iar **alineatele (1) și (2) ale textului propus pentru art. 5 să devină alineatele (1) și (2) ale art. III.**

În plus, la **alin. (1)**, pentru evitarea dubiilor în interpretare, propunem ca în partea de debut să se precizeze că termenul de încadrare în categoria funcțiilor contractuale, prevăzut la art. 1 Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2021 privind unele măsuri din domeniul pensiilor publice, se prelungește până la data de **31 august 2024.**

La **alin. (2)**, este necesar a se clarifica dacă enumerarea acțiunilor incluse în sfera activităților prevăzute la alin. (1) este exemplificativă sau exhaustivă, partea introductivă urmând a fi reformulată în consecință.

9. La **art. IV**, întrucât soluția normativă preconizată este în strânsă conexiune cu textul propus în prezentul aviz pentru art. III și asigură continuarea aplicării normei prevăzute la art. II alin. (2) din Legea nr. 362/2022, propunem ca acesta să devină **alin. (3) al art. III**, urmând să se revadă trimiterea la art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2021.

10. Pe de altă parte, o altă variantă, care ar asigura concordanța soluțiilor normative preconizate la art. III și IV, din proiect, cu exigențele de tehnică legislativă referitoare la unicitatea reglementării și la normele de trimitere, ar fi aceea ca **prin art. III să se modifice art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2021**, în sensul prevederii exprese a termenului de încadrare în categoria funcțiilor contractuale, dar și a noii sfere a activităților/operațiunilor pentru care este necesară ocuparea prin concurs a posturilor contractuale vacante, sferă rezultată din valorificarea informațiilor cuprinse în textele preconizate pentru art. 5.

În aceste condiții, textul preconizat pentru **art. IV** nu mai este necesar și ar urma să fie eliminat.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 820/30.08.2023